

SPRAWOZDANIE

Z REALIZACJI

GMINNEGO PROGRAMU

WSPIERANIA RODZINY W GMINIE MYŚLENICE NA LATA 2015-2017

Marzec 2017

Zgodnie z art. 179 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 332 z późn. zm.)- *W terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.*

Realizacja Programu w 2016 roku przebiegła zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Myślenicach nr 100/XV/2015 z dnia 21 października 2015r. w sprawie uchwalenia *Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Myślenice na lata 2015-2017.*

Głównym celem Programu jest *Wielopłaszczyznowe wsparcie rodzin zagrożonych dysfunkcją oraz rodzin niewydolnych wychowawczo prowadzące do poprawy jakości życia, a przez to zapobieganie degradacji rodzin.*

Program adresowany jest do rodzin zamieszkujących Gminę Myślenice, zwłaszcza do rodzin mających problemy opiekuńczo - wychowawcze, zagrożonych odebraniem dzieci i umieszczeniem ich w pieczy zastępczej oraz rodzin, którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2017 w Gminie Myślenice było stworzenie systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról społecznych, a w szczególności funkcji opiekuńczo- wychowawczych. Podejmowane działania zmierzały do przywrócenia rodzinom zdolności do wypełniania swych funkcji także w sytuacjach gdy dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych i powrotu do rodziny biologicznej.

W minionym roku tak jak i w 2016 Program realizowany był przez współpracujące ze sobą instytucje powołane do pracy z rodziną i na rzecz rodziny.

Cel strategiczny 1: Zapobieganie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny i dziecka poprzez:

- a. Systematyczne diagnozowanie warunków życia i potrzeb rodzin o niskim statusie materialnym możliwe było podczas przeprowadzania w terenie przez pracowników socjalnych wywiadów środowiskowych. Pracownicy w 13 rejonach pracy socjalnej łącznie przeprowadzili 1766 rodzinnych wywiadów środowiskowych. Podobne dane pozyskiwali w swojej pracy nauczyciele i wychowawcy placówek oświatowych z terenu Gminy Myślenice. Z przedstawionych danych wynika, że przeprowadzili oni 549 wywiadów rodzinnych.
- b. Objęcie pomocą finansową i rzeczową rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. W okresie sprawozdawczym z różnych form wsparcia Ośrodka skorzystało 805 rodzin, z czego wyłącznie pracą socjalną objęto 180 rodzin, a 625 rodzin i osób dodatkowo objęto pomocą finansową.

Wśród rodzin objętych pomocą jest 339 rodzin z dziećmi i 381 jednoosobowych gospodarstw domowych. Prawie 1/3 rodzin z dziećmi to rodziny niepełne. Samotni rodzice z dziećmi tworzą 101 rodzin w tym 23 rodziny wielodzietne (z trójką i więcej dzieci). Rodziny pełne tworzy 238 rodzin, w tym 100 rodzin wielodzietnych.

Powody korzystania z pomocy Ośrodka, przedstawiają się następująco:

W roku 2016 Ośrodek zarejestrował 6 osób **bezdolnych**, które zostały zaopatrzone zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, spadek do roku poprzedniego o 62%. Sytuacja bezdolnych jest w miarę możliwości monitorowana przez pracowników socjalnych.

W roku sprawozdawczym **bezrobocie**, dotykało 132 osoby.

Z **zakładów karnych** w 2016 roku powróciło 5 osób, tj. o 17 osób mniej niż w roku poprzedzającym.

Wśród dominujących problemów, jakie najczęściej dotyczą rodziny będące pod opieką ośrodka na pierwszym miejscu od lat są niepełnosprawność i długotrwała choroba.

Problem osób niepełnosprawnych dotyczy 544 osób w tym 36 dzieci i 508 osób dorosłych. Wśród niepełnosprawnych 20 dzieci ma poniżej 16 roku życia a 16 powyżej 16 roku życia. Natomiast wśród dorosłych 228 osób posiada znaczny stopień niepełnosprawności i 299 osób umiarkowany stopień.

Dzięki nowo powstałemu w Myślenicach Środowiskowemu Domowi Samopomocy „Magiczny Dom” 25 osób powyżej 25 roku życia, które ukończyły edukację w OREW, może tam otrzymać wsparcie i kompensować skutki niepełnosprawności.

W roku sprawozdawczym 203 rodziny objęte były pomocą w formie świadczeń opiekuńczych w związku ze sprawowaniem opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny; w tym świadczeniami pielęgnacyjnymi objęto – 102 rodziny, specjalnymi zasiłkami opiekuńczymi – 42 rodzin i zasiłkami dla opiekunów – 59 rodzin. Z kolei zasiłki pielęgnacyjne wypłacano 639 osobom.

Problem długotrwałej choroby dotykała 477 osób.

Choroba alkoholowa dotyka 41 osób. W 15 przypadkach pracownicy socjalni wystąpili do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z wnioskiem o podjęcie stosownych działań.

Z uwagi na możliwość marnotrawienia środków w 63 rodzinach przyznane świadczenia realizowane były w formie rzeczowej.

Dużym problemem jest też **problem związany z niewydolnością opiekuńczo-wychowawczą i w prowadzeniu gosp. domowego.**

W roku sprawozdawczym z pomocy ośrodka z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych skorzystały 74 rodziny, w tym:

- z pomocy asystenta rodziny skorzystało 29 rodzin;
- z pomocy specjalistów CPD skorzystały 32 rodziny
- z pomocy finansowej 74 rodziny
- z pomocy ŚSS skorzystało 13 rodzin

2. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży

a. Udzielanie stypendiów i zasiłków szkolnych

Zadanie to realizowane było przez Wydział Edukacji Kultury i Sportu.

W roku 2016 pomocą w formie stypendiów szkolnych objęto 275 rodzin, a w nich 668 dzieci.

Zasiłków szkolnych, przyznawanych uczniom przejściowo w związku z ich trudną sytuacją materialną z powodu zdarzenia losowego w roku sprawozdawczym nie przyznano.

b. Prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych i klubów dla dzieci i młodzieży

W Gminie Myślenice prowadzone są dwie świetlice wiejskie przy OSP. Deklaruje w nich udział 120 młodych ludzi z Gminy Myślenice. W Myślenicach funkcjonuje jedna Świetlica socjoterapeutyczna, o której informacje znajdują się poniżej.

c. Realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży

W roku 2016 w szkołach realizowano 138 programów edukacyjnych i profilaktycznych. Łącznie brało w nich udział około 2312 dzieci i młodzieży. Były to min.:

- Program „*Odblaskowa Szkoła*”, celem akcji była edukacja i poprawa bezpieczeństwa dzieci, które rozpoczynają naukę w szkole.
- program „*Nie pal przy mnie proszę*”, program mający na celu uświadomienie jakie szkody w organizmie wyrządza bierne palenie.
- programy edukacyjne *Czyste powietrze, Owoce i warzywa, Bezpieczne ferie, Pływanie dla zdrowia, Trzymam formę itp.*

d. Podnoszenie wiedzy i świadomości rodziców w zakresie potrzeb edukacyjnych i rozwojowych swoich dzieci

Placówki oświatowe z terenu Gminy Myślenice organizowały dla rodziców spotkania, szkolenia i konferencje. Łącznie zorganizowano 1226 takich spotkań i wzięło w nich udział około 2095 rodziców. Dotyczyły one min.:

e. Popieranie aktywności dzieci i młodzieży poprzez sport, turystykę i rekreację

Znając wartość zdrowia Gmina ciągle podejmuje działania popierające aktywność dzieci i młodzieży poprzez sport, turystykę i rekreację. Na terenie Myślenic działa 40 klubów dziecięco – młodzieżowych, zrzeszających około 1200 osób.

f. Rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży poprzez udział w zajęciach organizowanych przez MOKIS oraz Centrum Sportu i Rekreacji w Myślenicach
Zajęcia organizowane przez Myślenicki Ośrodek Kultury i sportu to min. : zajęcia plastyczne, zajęcia muzyczne, „Modelarstwo”, zajęcia teatralne, Koło szachowe, „ZUMBA KIDS”, konkurs recytatorski itp.

Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach to około 7438, liczba dzieci uczestniczących w seansach filmowych to około 7041

Centrum Sportu i Rekreacji W Myślenicach, organizuje w ciągu roku dwa turnieje – tenisa stołowego i turniej strzelecki. Bierze w nich udział łącznie około 200 dzieci i młodzieży.

Cel strategiczny 2: Wspieranie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych

1. Wzmocnienie i podnoszenie umiejętności rodzicielskich w rodzinach dysfunkcyjnych

- a. Podnoszenie wiedzy praktycznej rodziców z zakresu wychowania i opieki nad dzieckiem poprzez udział w warsztatach edukacyjnych

Zadanie to realizowane było przez dwóch asystentów rodziny zatrudnionych na umowę o pracę w zadaniowym systemie czasu pracy. W roczny harmonogram pracy asystentów wpisana została organizacja i prowadzenie dwóch edycji szkoleń edukacyjnych dla rodziców. Edycja wiosenna odbyła się na przełomie miesięcy maja i czerwca, natomiast edycja jesienna na przełomie października i listopada. Obydwie edycje to cykl sześciu spotkań o różnorodnej tematyce. Zajęcia prowadzone są w formie wykładów i warsztatów. wiosenna edycja prowadzona była pod hasłem „*My rodzice poznajemy siebie*” a jesiennej Mini Akademia Rodzica „*Moje dziecko dorasta. Poznać i zrozumieć zmiany zachodzące w dorastającym dziecku*” Łącznie w warsztatach wzięło udział 24 rodziców. Podsumowaniem warsztatów wiosennych był piknik zorganizowany w budynku „Sokoła” przy ulicy H. Jordana, wzięło w nim udział ponad 130 osób tj. około 80 dzieci i 50 dorosłych. Piknik miał na celu nie tylko podsumowanie wiosennych warsztatów ale i wspólną zabawę i integrację dzieci z seniorami z naszej Gminy. W trakcie pikniku było mnóstwo atrakcji, m. in. gry i zabawy dla całych rodzin, malowanie twarzy, „balonowe zoo”, wata cukrowa, pokazy „Robo Smart”. Na koniec nastąpiło rozstrzygnięcie konkursu plastycznego oraz wręczenie atrakcyjnych nagród. Uczestnicy pikniku mogli częstować się przygotowanymi słodkościami, owocami, napojami, jak również grillowaną kielbasą i sałatkami.

Jesienne warsztaty podsumował barwny „*Festiwal Jesieni*” zorganizowany przez MGOPS w Domu Parafialnym przy ul. 3 go Maja w Myślenicach. Tak jak i podczas pikniku wiosennego, główny nacisk położono na integrację pokoleń, seniorów i dzieci z Gminy Myślenice. Festiwal Jesieni składał się z dwóch części z warsztatowej prowadzonej przez Annę Wolską, która uczyła jak wykonać jesienne lampiony oraz ozdoby z siana i Celinę Kurowską, która zaprezentowała autorskie bajki. Artystyczna część festiwalu odbyła się już na scenie, gdzie wystąpiły takie zespoły jak „**Anafora**”

Zespołu wokalnno –instrumentalnego „Dotyk Anioła” Zespołu Pieśni i Tańca „Mali Pcimianie”

Prócz ww. zadań asystenci 1 raz w tygodniu pełnią dyżury w CPD, w czasie których istnieje możliwość spotkania się z rodzicami, rodzinami przeżywającymi problemy opiekuńczo wychowawcze. Poradą w tym zakresie służy również 13 pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej i pracy z rodziną.

b. Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysami i wykluczeniem społecznym

W przypadku rodzin zagrożonych kryzysami i wykluczeniem społecznym podejmowanych jest kilka działań:

- a) procedura postępowania w przypadku konieczności zastosowania art.12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przez pracowników socjalnych MGOPS w Myślenicach.

W 2016 roku nie było konieczności stosowania tej procedury, w wyniku przemocy nie odebrano rodzinom żadnego dziecka

- b) działania wynikające z prac Zespołu Interdyscyplinarnego:

W 2016 roku Zespół podejmował działania w stosunku do 70 rodzin, w których żyje 201 osób.

Powołano 59 grup roboczych, które spotkały się 201 razy i udzieliły pomocy 171 osobom uwikłanym w przemoc.

- c) pomoc specjalistów:

w formie: poradnictwa prawnego – udzielono pomocy 16 osobom, poradnictwa psychologicznego – 29 osobom, 70 osobom uwikłanym w przemoc udzielono poradnictwa socjalnego. Pracownicy socjalni 291 razy wychodzili w celu monitorowania sytuacji w rodzinach, w których zanotowano przemoc.

procedura przyznawania asystenta rodzinnego – w roku sprawozdawczym 2016 w Ośrodku Pomocy Społecznej pracowało dwóch asystentów rodziny, którzy zatrudnieni byli na umowę o pracę. W ciągu ubiegłego roku 10 razy skorzystano z procedury przyznawania asystenta rodziny i pracownicy socjalni zawnioskowali o przyznanie tej formy pomocy 10 nowym rodzinom. W ciągu całego 2016 roku asystenci mieli pod swoją opieką 29 rodzin, w których wychowuje się 66 dzieci. Zakończono pracę z 6 rodzinami, przede wszystkim ze względu na brak chęci współpracy ze strony rodzin, oraz na inne czynniki takie jak zmianę miejsca zamieszkania, czy nieosiągnięcie zamierzonego celu. Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną to 5 miesięcy w roku. Zgodnie z nowelizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, asystent powinien pracować jednocześnie z nie więcej niż 15 rodzinami.

d) Wobec rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej MGOPS w Myślenicach podejmuje działania, których celem jest zapewnienie wsparcia i pomocy w szczególności przez:

- ✚ analizę sytuacji rodzinnej i środowiska rodzinnego oraz przyczyn powstania kryzysu w rodzinie;
- ✚ rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- ✚ wzmocnienie funkcji rodziny;
- ✚ podnoszenie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- ✚ przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- ✚ pomoc w integracji rodziny;

Zgodnie z Programem prowadzono działania względem rodzin tzw. dysfunkcyjnych, jak również w ramach działań profilaktycznych względem rodzin zagrożonych patologią. Adresatami programu są w szczególności rodziny z dzieckiem bądź dziećmi:

- ✓ przeżywające trudności;
- ✓ zagrożone sytuacją kryzysową;
- ✓ umieszczonymi w pieczy zastępczej;
- ✓ wymagające wspomaganie wychowawczej funkcji, po powrocie dziecka bądź dzieci do rodziny naturalnej;

W roku sprawozdawczym postanowieniem sądu do placówek opiekuńczych skierowano 4-ro dzieci, a do rodzin zastępczych 3 dzieci. Łącznie w ciągu roku w pieczy zastępczej przebywało 20 dzieci z terenu Gminy Myślenice. Z czego w rodzinach zastępczych przebywało 8 dzieci, a 12 w różnego typu placówkach opiekuńczych. W ciągu roku sprawozdawczego pieczę zastępczą opuściło 4 dzieci, 3 wróciło do rodzin biologicznych, jedno dziecko z rodziny zastępczej niespokrewnionej zostało adoptowane.

Na podstawie zebranej w ciągu roku dokumentacji można określić najczęstsze przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, należą do nich: uzależnienia rodziców zwłaszcza od alkoholu, przyjęcie nieodpowiedniej postawy rodzica, rażące zaniedbania wychowawcze, brak współpracy z instytucjami.

Gmina w zależności od długości pobytu dzieci w pieczy ponosiła odpłatność w wysokości 10% (do roku pobytu dziecka w pieczy) 30%(drugi rok pobytu w pieczy zastępczej)50% (trzeci rok i kolejne lata pobytu dziecka w pieczy) kosztów utrzymania dzieci.

Powyższe działania realizowane były w oparciu o trzy grupy wydatków:

1. Wydatki związane z pobytem dzieci w placówkach opiekuńczo- wychowawczych – na kwotę 105 172zł .
2. Wydatki związane z pobytem dzieci w rodzinach zastępczych- na kwotę 33 516zł.

3. Wydatki związane z pracą Asystenta – na kwotę 132 675zł . z czego z dotacji z budżetu państwa – 39 356 zł .

Przy Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Myśleniach działa Centrum Profilaktyczno Dydaktyczne, w którym zatrudnieni są specjaliści tj. mediator, pedagog prawnik, logopeda, psycholog ds. dzieci i młodzieży i psycholog ogólny udzielający specjalistycznych porad. W roku 2016 w Centrum Profilaktyczno-Dydaktycznym świadczone były usługi w zakresie: profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej (w szczególności z zakresu przeciwdziałania nadużywaniu alkoholu i używania środków odurzających), pomocy terapeutycznej, pomocy psychologicznej, mediacji, pomocy pedagogicznej, pomocy logopedycznej, pomocy prawnej, pomocy osobom uwikłanym w zjawisko przemocy domowej.

W roku sprawozdawczym specjaliści zatrudnieni w CPD pracowali z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, podejmowali działania w związku z rozpoznawaniem zagrożeń, udzielaniem wsparcia w sytuacjach kryzysowych oraz zwiększali umiejętności wychowawcze rodziców. W roku 2016 w Centrum Profilaktyczno- Dydaktycznym udzielono w sumie 1456 porad/konsultacji oraz przeprowadzono 680 specjalistycznych indywidualnych zajęć terapeutycznych (137 zajęć z psychologiem ds. dzieci i młodzieży, 38 z pedagogiem- wychowawcą, 505zajęć z logopedą - skorzystało 19 dzieci).

W 2016r. z pomocy psychologicznej skorzystało 51 osób (46 rodzin) z terenu Miasta i Gminy Myślenice (udzielono 931 porad). Podobnie jak w poprzednich latach, najczęściej zgłaszanym problemem było nadużywanie lub/i szkodliwe picie alkoholu przez bliską osobę, członka rodziny. Dominujący problem związany z alkoholem w rodzinie został potwierdzony w wywiadzie u 33 osób.

Z poradnictwa psychologicznego skorzystało 51 osób dorosłych i 37 dzieci. 13 osób zgłosiło się do psychologa ogólnego w związku z konfliktem w rodzinie. Psycholog/mediator udzielił im porad na temat mediacji, jej zastosowania, możliwych korzyści, ale również ograniczeń w stosowaniu (głównie sprawy , gdzie jest zdiagnozowana przemoc lub/i problem z alkoholem). Psycholog/mediator udzielił 32 porad związanych z mediacją.

Prawnik udzielił 70, a pedagog udzielił 60 porad.

Drugim z elementów CPD jest placówka wsparcia dziennego - Środowiskowa Świetlica Socjoterapeutyczna. Jej celem jest podejmowanie działań opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci i młodzieży, w szczególności pochodzącej z rodzin obarczonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków, poprzez łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie, eliminowanie zaburzeń zachowania oraz stwarzanie szansy do pokonywania niekorzystnych uwarunkowań w domu rodzinnym, został osiągnięty w zadowalającym stopniu. Poniższa tabela przedstawia rodzaje zadań i sposób ich realizacji przez ŚSS.

Lp.	Zadanie ŚSS	Sposób realizacji
1.	Udzielanie pomocy dydaktycznej swoim wychowankom oraz tworzenie warunków do nauki własnej.	poprzez pracę wychowawców przy współpracy z wolontariuszami
2.	Rozwijanie zainteresowań dzieci, ich uzdolnień oraz umiejętności praktycznych.	poprzez indywidualizowanie oddziaływań wychowawczych
3.	Wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych swoich wychowanków.	poprzez pracę wychowawców (przy współpracy z wolontariuszami) oraz specjalistów pracujących w CPD
4.	Rozwijanie samodzielności i samorządności oraz społecznej aktywności wychowanków, kształtowanie umiejętności właściwego organizowania czasu wolnego.	poprzez kształtowanie nawyków kultury życia codziennego, organizowanie zajęć sportowych i turystycznych, organizowanie zajęć sprzyjających rozwijaniu zainteresowań, np. artystycznych, sportowych, teatralnych, muzycznych itp.,
5.	Dbanie o zachowanie zdrowia, kształtowanie nawyków higieny i czystości.	w trakcie ciągłej pracy wychowawców
6.	Wspieranie rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji.	poprzez opiekę i wychowanie dzieci oraz możliwość indywidualnych konsultacji z psychologiem i pedagogiem- wychowawcą
7.	Docieranie do źródeł kryzysu w rodzinie dzieci, łagodzenie go lub likwidowanie.	poprzez pracę wychowawców przy współpracy ze specjalistami
8.	Udzielanie wsparcia psychicznego, pedagogicznego dzieciom z rodzin dotkniętych alkoholizmem, przemocą czy narkomanią.	poprzez pracę wychowawców przy współpracy ze specjalistami
9.	Zapewnienie pomocy rodzinie i dzieciom sprawiającym problemy wychowawcze, zagrożonym demoralizacją, przestępczością, uzależnieniami i innymi patologiami.	poprzez pracę wychowawców przy współpracy ze specjalistami

Do Świetlicy Socjoterapeutycznej w ciągu ubiegłego roku zapisało się 48 dzieci, średnio w roku kalendarzowym dziennie przebywało 16 dzieci. Podejmowane działania realizowane były zgodnie z przyjętym Rocznym Planem Pracy, dostosowano je do potrzeb wychowanków uwzględniając min. łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie, eliminowanie zaburzeń

zachowania, stwarzanie szansy do pokonywania niekorzystnych uwarunkowań w domu rodzinnym, rozwijanie zainteresowań, uzdolnień dziecka. Świetlica Socjoterapeutyczna zapewniała przede wszystkim opiekę, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe, organizowała zajęcia terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne, realizowała indywidualne programy korekcyjne, psychokorekcyjne lub psychoprofilaktyczne. Podążając za postawionymi sobie celami zorganizowano na terenie placówki między innymi zajęcia: socjoterapeutyczne, profilaktyczno-wychowawcze (z pedagogiem), integracyjne, wyrównawcze z zakresu przedmiotów szkoły podstawowej i gimnazjum, plastyczne, sportowe, muzyczne, relaksacyjne, cichego i głośnego czytania, z zakresu nauki gry na gitarze, gier i zabaw, wykonywania gazetek okolicznościowych, konkursów i quizów oraz rozmowy indywidualne, filmy i bajki, integracyjne spotkania z rodzicami/opiekunami. Ponadto w ramach zajęć organizowanych poza terenem placówki dzieci brały udział między innymi w warsztatach ceramicznych, wyjściach na basen, zajęciach muzycznych w MOKIS, przedstawieniach organizowanych w Domu Seniora w Drogini.

Ośrodek w ramach współpracy na rzecz rodziny i dla rodziny współpracuje z 36 gminnymi placówkami oświatowymi i z 5 powiatowymi, a także z 4 prywatnymi przedszkolami. Z PCPR, OIK, GKRPA, Strażą Miejską, Wydziałem Edukacji Kultury i Sportu, oraz z Wydziałem Mienia, MOKiS, MZWik, z Sądem Rodzinnym, kuratorami zawodowymi i społecznymi, Caritas *Betania* w Myślenicach, z PKPS, Fundacją *Archon +*, Fundacją *Anny Dymnej*, Fundacją *Wiosna*, z PUP, KPP, Stowarzyszeniem *Sursum Corda*, ze Związkiem *Polskich Kawalerów Maltańskich*, z PSP i OSP, z ZUS, KRUS, Zakładem Energetycznym oraz innymi jednostkami pomocy społecznej z terenu powiatu i województwa.

Instytucje gminne bezpośrednio zaangażowane w pracę z rodziną brały udział poprzez swoich przedstawicieli w spotkaniach Zespołu ds. Asysty Rodzinnej W MGOPS odbyły się 3 takie spotkania dotyczące 3 rodzin.

2. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży

W 2016 roku wpłynęło 95 wniosków do GKRPA w ramach tych wniosków tylko część osób zadeklarowała chęć leczenia prowadzonego w systemie ambulatoryjnym, do Sądu Rejonowego skierowano 60 wniosków o podjęcie leczenia odwykowego

Choroba alkoholowa dotyka 41 osób. W 15 przypadkach pracownicy socjalni wystąpili do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z wnioskiem o podjęcie stosownych działań. Komenda Powiatowa Policji w Myślenicach wystąpiła z 35 wnioskami do GKRPAZ uwagi na możliwość marnotrawienia środków w 63 rodzinach przyznane świadczenia realizowane były w

formie rzeczowej.

Spotkania w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych. W Punkcie działają trzy grupy wsparcia:

- Grupa Wsparcia Anonimowych Alkoholików „Ukleina” – spotkania 2 razy w tygodniu,
- Grupa Wsparcia dla Osób Współuzależnionych Al-Anon „Wrzos” – spotkania 1 raz w tygodniu,
- Grupa Wsparcia Anonimowych Alkoholików dla kobiet – spotkania 1 raz w tygodniu – ta grupa działała tylko 6 miesięcy i została rozwiązana z uwagi na brak zainteresowania.

W 2016 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 60 Niebieskich Kart, Wśród ww. założonych Niebieskich Kart w 48 przypadkach ofiarami przemocy były kobiety, w 11 przypadkach mężczyźni. Jedna Niebieska Karta została założona dziecku jako ofierze przemocy.

Cel strategiczny 3: Podnoszenie wiedzy i umiejętności osób pracujących z rodziną i na rzecz rodziny

W ubiegłym roku również stwarzano warunki umożliwiające angażowanie się dzieci z rodzin ubogich w życie kulturalne. Tradycją Ośrodka jest włączenie się w wakacyjne wyjazdy na kolonie.

W kolonii letniej organizowanej przez Fundację Muszkieterów w dniach 6.07-16.07.2016r. w Jastrzębiej Górze wzięło udział 3 dzieci.

Na letni wypoczynek, którego organizatorem było Kuratorium Oświaty w Krakowie pojechało 5 dzieci z ubogich rodzin. Wypoczynek organizowany był w miejscowości Podwilk.

Mając na uwadze dobro rodzin pracownicy socjalni oraz asystenci współpracowali ze Strażą Miejską, Policją, Prokuraturą, organizacjami pozarządowymi, ZUS, KRUS, Zakładem Energetycznym, MZWiK, Powiatowym Urzędem Pracy, Caritas Betania, PCPR, innymi jednostkami pomocy społecznej z terenu naszego powiatu i województwa. Działania podejmowane przez pracowników socjalnych koncentrowały się przede wszystkim na diagnozowaniu i analizowaniu sytuacji rodzin z problemami opiekuńczo wychowawczymi, ustalaniu przyczyn występującego w nich kryzysu, a także wnioskowaniu do Kierownika Ośrodka o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Pracownicy Działu Pomocy Środowiskowej przeprowadzili 1 766 różnego typu wywiadów, w tym: 193 wywiadów pełnych, wykonywanych w rodzinach, które po raz pierwszy zgłosiły się o pomoc do Ośrodka, 1388 wywiadów aktualizacyjnych i 185 wywiadów alimentacyjnych.

W tym 77 wywiadów przeprowadzono dla celów przyznania dodatku mieszkaniowego, 176 dla celów przyznania świadczeń rodzinnych, 57 dotyczących przyjęcia do Środowiskowego Domu Samopomocy.

Wywiad środowiskowy jest narzędziem pracy każdego pracownika socjalnego na podstawie, którego rozpatrywany jest sposób pomocy rodzinie w formie: pieniężnej, niepieniężnej oraz pracy socjalnej. W trakcie przeprowadzania wywiadów pracownicy socjalni podpisali z podopiecznymi 127 kontraktów socjalnych. Kontrakt jest pisemną umową pomiędzy osobą korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej a pracownikiem socjalnym, która określa

sposób współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej.

Po raz dziesiąty pracownicy Ośrodka w porozumieniu z Zakonem Polskim Kawalerów Maltańskich, zorganizowali w grudniu Oplątek Maltański. Spotkanie to odbyło się w restauracji *Grzybek* w Stróży. Wzięło w niej udział 100 osób, w tym 55 dzieci. Wszyscy uczestnicy spotkania zostali obdarowani paczkami ufundowanymi przez lokalnych darczyńców, Gminę i Zakon Polskich Kawalerów Maltańskich.

Dla efektywniejszej pracy z rodziną pracownicy socjalni brali udział w szkoleniach w celu podnoszenia swoich kompetencji. Ogółem pracownicy socjalni wzięli udział w 16 **szkoleniach zewnętrznych** oraz w dwóch szkoleniach zorganizowanych dla wszystkich pracowników na terenie Ośrodka. Udział w szkoleniach podnosił umiejętności zawodowe pracowników, poszerzał ich dotychczasową wiedzę. Tematyka szkoleń była zróżnicowana i dotyczyła następujących dziedzin: realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pracy z rodziną biologiczną, pracy asystenta rodziny, pracy z rodziną w której występuje przemoc oraz Programem 500 plus który został wprowadzony od 2016 roku.

2. Działania profilaktyczne w zakresie zapobiegania degradacji i marginalizacji życia rodzinnego.

Podmiotami odpowiedzialnymi za monitorowanie środowisk zagrożonych dysfunkcją, analizę sytuacji rodzinnej i środowiska rodzinnego oraz przyczyn powstawania kryzysów w rodzinie oprócz Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Myśleniach są również Placówki Oświatowe z terenu Gminy Myślenice, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Organizacje Pożytku Publicznego-Fundacja Archon +.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej zorganizował dwa programy profilaktyczno edukacyjne dla dzieci, które składały się z 8 spotkań wzięło w nich udział 18 dzieci. Wydział Kultury i Edukacji przekazał dane, że Placówki Oświatowe zorganizowały 37 takich programów w których wzięło udział około 2300 dzieci i młodzieży.

Głównymi przyczynami powstawania kryzysów w rodzinach były:

- Rozpad rodziny (rozwód rodziców);
- Przemoc w rodzinie;
- Nadużywanie alkoholu przez rodziców;
- Niewydolność wychowawcza;
- Trudna sytuacja finansowa, materialna, bytowa;
- Praca jednego z rodziców za granicą;
- Uzależnienie dziecka od narkotyków;
- Ciężka choroba jednego z członków rodziny;

Placówki Oświatowe podejmowała działania w celu wzmocnienia roli i funkcji rodziny. Były to przede wszystkim udział w ogólnopolskiej kampanii społecznej ***Postaw na rodzinę*** jak również indywidualne działania skierowane na konkretną rodzinę, przede wszystkim konsultacje pedagogiczne, kierowanie rodziców do instytucji wspierających rodzinę. Szkoły organizowały również spotkania integracyjne tzw. *Dni otwarte szkoły* podczas których uczniowie mieli szansę zaprezentować swój dorobek przed rodzicami. Część szkół organizowało również pomoc materialną tj. paczki świąteczne dla najuboższych rodzin.

Do zadań Placówek Oświatowych należało również rozwijanie umiejętności opiekuńczo wychowawczych rodziców. Przedszkola wywiązywały się z tej roli w następujący sposób: prowadzono pedagogizację rodziców podczas zebrań oraz spotkań indywidualnych, nauczyciele wygłaszali prelekcje na wcześniej ustalone tematy, zapoznawano rodziców z systemem działań wychowawczych stosowanych w przedszkolu.

Szkoły podstawowe rozwijały umiejętności opiekuńczo- wychowawcze poprzez spotkania rodziców ze specjalistami ds. wychowania, pogadanki podczas wywiadówek, włączanie rodziców w działania opiekuńczo wychowawcze szkoły, indywidualne rozmowy z rodzicami, prelekcje ze specjalistami tj. policją, psychologiem, współpraca z asystentem rodziny i z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem.

Gimnazja podobnie podchodziły do tematu rozwijania umiejętności opiekuńczo wychowawczych wśród rodzin. Prowadzono pedagogizację rodziców podczas zebrań oraz indywidualnych spotkań z rodzicami, oferowano wsparcie pedagoga i psychologa, umożliwiano dostęp do specjalistycznego poradnictwa, prowadzono cykliczne spotkania poszerzające wiedzę rodziców z zakresu rozwoju i potrzeb dziecka.

3. Praca z rodziną wieloproblemową, dysfunkcyjną celem poprawy jakości życia i właściwego wypełniania funkcji opiekuńczo wychowawczej

W I półroczu roku 2016 MGOPS zatrudnił dwóch asystentów rodziny na podstawie umowy o pracę.

Pomocą asystenta rodziny łącznie objęte były 29 rodziny niewydolne wychowawczo.

Stworzyli oni wspólnie z członkami rodzin 30 Indywidualnych Planów Pracy. Napisali 37 Okresowych ocen sytuacji rodzin, z czego 10 ocen zostało przesłanych do sądu na jego wniosek zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 17. Asystenci brali udział w posiedzeniach 3 Zespołów ds. wspierania rodziny.

W ciągu roku zaprzestano pracować z 6 rodzinami; z dwoma z powodu zmiany miejsca zamieszkania, z trzema rodzinami z powodu poprawy sytuacji, i z 1 rodziną z powodu braku współpracy. Średniorocznie asystenci pracowali z rodzinami 5 miesięcy.

Asystenci rodziny:

- podpisali z rodzinami 30 Indywidualnych Planów Pracy z rodziną (zgodnie z art. 15 ust.1),
- sporządzili 37 okresowych ocen sytuacji rodziny zgodnie z art. 15 ust.1 pkt. 15,
- w przypadku 10 rodzin w Sądzie Rodzinnym składał opinie o rodzinie,
- współpracowali z Placówkami Opiekuńczo- Wychowawczymi w Lubniu, Domem Dziecka w Bochni, z Placówką Opiekuńczo Wychowawczą w Łabuniach

Asystenci rodziny współpracowali między innymi z pracownikami socjalnymi, wychowawcami Środowiskowej Świetlicy Socjoterapeutycznej, specjalistami zatrudnionymi w Centrum Profilaktyczno- Dydaktycznym oraz kuratorami społecznymi i zawodowymi. Udzielali oni rodzinom wsparcia psycho-emocjonalnego oraz pomocy niezbędnej do osiągnięcia stabilnej sytuacji wychowawczej, skupiali się również na poprawie funkcjonowania rodziny w środowisku społecznym, poprawie relacji pomiędzy członkami rodziny. Plany pracy z rodziną były konstruowane wspólnie z członkami rodziny celem wyeliminowania deficytów. Asystenci rodziny pracowali w formie zadaniowego czasu pracy, dzięki czemu ich praca była elastyczna i mogli dostosować się do rodziny z którą pracują. Często asystenci towarzyszyli rodzinom podczas min. wizyt w szkole, w Sądzie, u lekarza, u komornika, w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Urzędzie Miasta, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Asystenci adekwatnie do potrzeb rodziny podejmowali działania mające na celu usamodzielnienie jej członków. Asystenci wykonywali swoje obowiązki zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Potrzeby związane z realizacją zadań:

1. Dalsze doskonalenie warsztatu pracy asystenta rodziny.
2. Doskonalenie i rozwój współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji, mających kontakt z rodziną.
3. Kontynuowanie realizacji zadań, wynikających z programów z zakresu wspierania rodziny.
4. Założenie i rozwinięcie grupy wsparcia dla rodziców mających problemy wychowawcze.
5. Prowadzenie kampanii społecznych na rzecz zdrowej rodziny.
6. Współpraca z PUP w zakresie pozyskiwania miejsc pracy.